

відволікатися від навчальних цілей, або можуть відчувати, що гра не відображає повністю реальність, тому не має достатньої ваги.

Використання ігрових технологій у навчанні основ інтернет-безпеки може бути ефективним, якщо використовувати їх з розумінням та уважно планувати їхнє використання. Важливо забезпечити баланс між захоплюючим досвідом гри та досягненням навчальних цілей. Розгляд наявних та доступних ігрових додатків, спрямованих на вивчення питань безпеки в інтернеті, дозволив вивчити їх змістове наповнення, основні прийоми взаємодії із користувачами та виокремити основні недоліки: несистемність, недостатня кількість ресурсів із україномовною підтримкою, потреба в оновленні контенту. Це дозволить нам розробити сценарій власного ігрового додатку та спроектувати власну гру на спеціально обраній платформі.

Список використаних джерел

1. Alotaibi F., Furnell S., Stengel I., Papad I. A Review of Using Gaming Technology for Cyber-Security Awareness. *International Journal for Information Security Research (IJISR)*, Vol. 6, June 2016. URL: <http://infonomics-society.org/wp-content/uploads/ijisr/published-papers/volume-6-2016/A-Review-of-Using-Gaming-Technology-for-Cyber-Security-Awareness.pdf> (дата звернення: 01.04.2023).
2. Awojana T., Chou T. S. Overview of Learning Cybersecurity Through Game Based Systems. *Proceeding of the 2019 Conference for Industry and Education Collaboration*. 2019. New Orleans LA : Advances in Engineering Education. URL: <https://ieeexplore.ieee.org/document/9664771> (дата звернення: 01.04.2023).
3. Барна О. В., Воробець М. В. Розвиток критичного мислення під час вивчення теми «інформаційна безпека». *Сучасні цифрові технології та інноваційні методики навчання: досвід, тенденції, перспективи*: матеріали X Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Тернопіль, 10–11 листопада 2022). Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2022. С. 73–76.

ГОВОРІННЯ: ЛАЙФХАКИ ЕФЕКТИВНОЇ РОБОТИ

Білоусов Ростислав Юрійович

студент спеціальності 275 Транспортні технології (на автомобільному транспорті),
Відокремлений структурний підрозділ «Автотранспортний фаховий коледж Криворізького
національного університету»,
amoak@i.ua

Шамрай Владислав Олексійович

студент спеціальності 275 Транспортні технології (на автомобільному транспорті),
Відокремлений структурний підрозділ «Автотранспортний фаховий коледж Криворізького
національного університету»,
amoak@i.ua

Сьогодні, як ніколи, Україна потребує сформованих національно-мовних особистостей. У сучасних умовах постало питання ефективної самоорганізації здобувачів освіти в освітньому процесі, що передбачає оволодіння і оперування не лише теоретичними знаннями та практичними навичками, а й комунікативними знаннями, вміннями та навичками, оскільки саме їхній розвиток, звичайно, з певним запасом знань з різних дисциплін сприяє повноцінному формуванню особистості здобувача освіти, його переконань та моральних цінностей, життєвих планів, усвідомленню своїх можливостей, самовизначенню.

3 березня 2020 року під час змішаного та дистанційного навчання нами були зібрані факти, що показали недостатню сформованість активної комунікативної позиції здобувачів освіти, що виражається у низькому рівні комунікативних здібностей, культури спілкування, незнанні правил комунікації, не відчують належною мірою потреби у спілкуванні, не мають інтересу до самого комунікативного процесу. З'ясовано, що робота над розвитком комунікативної активності носить фрагментарний характер, відсутність її системи негативно впливає на якість вмінь та знань здобувачів освіти в цілому, оскільки вони не вміють довести власну позицію.

Анкетування студентів і проведений констатуючий експеримент підтвердили цей висновок. Цей факт спонукав нас визначити існуючу проблему, довести її експериментально і окреслити шляхи для її подальшого усунення.

Враховуючи результати нашого дослідження та власний практичний досвід, формування активної комунікативної позиції розглядалася нами як сумісна діяльність викладача та здобувачів освіти, яка спрямована на формування необхідних для активної комунікативної позиції вмінь та навичок.

Дану проблему ми розглянули на мотиваційному, технічному та організаційному рівнях. Викладач має бути не тільки ментором для студентів, але й талановитим менеджером, психологом. У сучасному освітньому процесі набуло актуальності питання побудови правильної співпраці зі здобувачами освіти.

Мотивація – це процес спонукання до інших дій і вчинків. Вона є провідною силою людської діяльності і по праву займає центральне місце в структурі особистості. Тому дуже важливим є формування у студентів високої мотивації до говоріння. Для цього викладачу слід цілеспрямовано акцентувати їх увагу на значущості говоріння серед інших форм навчання, наголошуючи на тому, що вона має не тільки навчальне, а й особистісне та суспільне значення.

Також при організації говоріння постає завдання з одного боку мотиваційно готувати здобувачів освіти до неї, з іншого – обґрунтовано, правильно відбирати матеріал, складність, особистісну значущість, професійну спрямованість тощо.

Важливою складовою успіху навчальної діяльності з іноземної мови, підвищенню результативності, є її належна організація – планування, управління, контроль.

Сьогодні, коли проблема змішаного та дистанційного навчального процесу набула особливої актуальності, все більш важливою стає оптимізація говоріння здобувачів освіти. Воно є джерелом отримання необхідної інформації, допомагає здобувачам освіти краще зрозуміти важливість знання відповідної мови, загострює інтерес до її вивчення. Говоріння є найбільш доступним і найпоширенішим аспектом іноземної мови у освітньому процесі, при цьому робота над ним сприяє оволодінню і іншими аспектами (фонетичним, лексичним, граматичним) та видами мовленнєвої діяльності (аудіюванням, читанням, письмом).

Завданням немовного закладу вищої освіти є навчання студентів говорінню. Оскільки саме говоріння є комплексним умінням, необхідним

фахівцю; також саме воно дозволяє подальше вдосконалення й накопичування індивідуального мовленнєвого досвіду.

Також у немовному закладі вищої освіти гострою є проблема відбору мовного матеріалу, максимальне наближення його до профілю спеціальності. Від правильного вибору матеріалу, від його змістового насичення залежать успіхи студентів не тільки у знанні мови, але і їх психологічний настрій, їх «взаємовідносини» з іноземною мовою взагалі. Підбираючи матеріал, необхідно мати на увазі такі суттєві фактори як ступінь підготовленості студентів по спеціальності, зміст і логічна побудова наук, відображених у відповідних матеріалах на іноземній мові і, звісно, ступінь підготовленості студентів з мови, що вивчається.

З урахуванням вищесказаного пропонується система формування умінь говоріння:

- як і будь-який інший вид мовленнєвої діяльності, говоріння завжди вмотивоване. Так, під час вивчення теми «Авто. Усунення несправностей» студентам пропонується об'єднатися в мікрогрупу (більше двох студентів) та розв'язувати конкретну технічну проблему англійською;

- у процесі навчання нас цікавлять не будь-які ситуації дійсності, а лише ті, що спонукають до мовлення, тобто ми надаємо перевагу лише комунікативним ситуаціям. Наприклад, під час розгляду теми «Покупка авто» ми заздалегідь пропонуємо відеофрагменти з українськими субтитрами (спілкування між покупцем та менеджером автосалону). Студенти ознайомлюються з відео, вивчають незнайому лексику та потім, під час заняття, синхронно перекладають фрагмент. Важливим моментом роботи є позамовні засоби спілкування (міміка, жести, контакт очей);

- наступний лайфхак пов'язаний із сервісом MindMap. Так, під час вивчення теми «Салон авто» студенти схематично просто передають складний лексичний матеріал, аналізують, систематизують інформацію та супроводжують її закадровим коментарем;

- наступний вид діяльності ми запозичили з регіонального конкурсу «TED», коли студент не тільки розкриває тему, але й знімає відео, монтує його, додає спецефекти. «Родзинкою» даного виду роботи, на відміну від стандартного «відео-переказу», є авторська позиція доповідача, емоційна насиченість, позамовний спектр засобів, неможливість «відтворити» чужу роботу.

Слід зазначити, що запропоновані види роботи неможливо використовувати під час кожного заняття через ресурсозатратну складову, але дані види робіт викликають неабияку зацікавленість студентської спільноти, що в свою чергу, надихає і викладацький склад на створення методичних шедеврів. Правильний відбір матеріалу буде сприяти формуванню особистості майбутнього спеціаліста шляхом впливу на мотиваційну сферу здобувача освіти – формуванню пізнавальних потреб.

Отже, варто пояснювати здобувачам освіти надзвичайну важливість говоріння, показувати наявність міцних зв'язків між різними видами іноземної мовленнєвої діяльності і пов'язаного з цим ефективного впливу говоріння на оволодіння мовою в цілому. Звичайно ж, важливо нагадувати студентам про

необхідність оволодіння говорінням для досягнення головної мети навчання – всебічного підвищення рівня своєї освіченості й культури, готовності до можливого спілкування із представниками тієї країни, мову якої вони вивчають, підготовки до життя і майбутньої успішної професійної діяльності.

Список використаних джерел

1. Клименко В. В. Психологія творчості. Навчальний посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2006. 480 с.
2. Стяглик Н. І. Нетрадиційні форми навчання та їх вплив на якість навчального процесу в школі : автореф. дис. ... канд. пед. наук. Харк. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. 25 с.

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ AR-ТЕХНОЛОГІЇ В ПІЗНАВАЛЬНИХ І НАВЧАЛЬНИХ ЦІЛЯХ

Біляк Оксана Богданівна

вчитель географії та природознавства,
Лімнянський ЗЗСО І–ІІІ ступенів імені Романа Мотичака,
oksana.starosta17@gmail.com

Останнім часом спостерігається стрімкий розвиток технологій доповненої реальності. Згідно з прогнозом агенції Gartner ринок застосунків, що використовують елементи доповненої реальності, щорічно розширюватиметься, зокрема, за рахунок появи нових галузей застосування, в тому числі, в інженерії. В інженерних задачах доповнена реальність буде застосовуватись для покращення рівня безпеки та умов роботи з реальними технічними об'єктами, наприклад, шляхом накладання текстових інструкцій, графічних попереджень, додаткових зображень на реальні зображення технічного обладнання, яке спостерігає робітник через пристрої доповненої реальності. Одним із викликів що стоїть на сьогодні перед деякими галузями є «зробити невидиме видимим». Цю задачу вирішує технологія доповненої реальності або скорочено AR. Технологія може використовуватися для навігації в приміщеннях. AR може надавати інформацію про окремі предмети, відкриваючи нові можливості для дизайнерів та виробників.

AR все частіше приймається в освітніх установах, часто, щоб допомогти учням та студентам зі складними предметами. Наприклад, школярі, які борються з геометрією, можуть використовувати AR для перегляду та маніпулювання 3D геометричними формами. Ще одне застосування доповненої реальності в освіті включає викладання глобальних перспектив за допомогою віртуальних екскурсій, що дозволяє студентам інтерактивно взаємодіяти з іншими культурами. У той час як AR і подібні технології, такі як VR, стають все більш популярними в освіті, менше 10 % шкіл в даний час використовують доповнену реальність в класі, згідно з проектом Tomorrow. Деякі причини, наведені для повільного прийняття AR в освіті, включають: громіздкість AR-обладнання; якість освітнього контенту AR; занепокоєння з приводу його академічної цінності; відсутність належного фінансування. AR створює можливості для вчителів, щоб допомогти студентам зрозуміти абстрактні концепції.